

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2016

LET WEL: Hierdie eksamenboek moet alle skole nie later as twee weke **voor die einde van KWARTAAL 3: WEEK 36 (4-10 SEPTEMBER 2016)** bereik.

ONTWERP V2 (PRAKTIES)

PUNTE: 100

TYD: **ONDERWERP 1: VISUELE JOERNAAL/BRONBOEK –** Voorbereiding begin drie weke voor die einde van KWARTAAL 3, gedurende die Septembervakansie en gedurende KWARTAAL 4.

ONDERWERP 2: FINALE PRODUK – Produksietyd onder toesig van 12–24 uur na die einde van KWARTAAL 4 of gedurende die Graad 11-Finale Eksamen.

Hierdie vraestel bestaan uit 21 bladsye.
Hierdie vraestel moet in volkleur gedruk word.

INSTRUKSIES AAN DIE OPVOEDER EN LEERDER

1. Hierdie praktiese vraestel moet ten minste **DRIE WEKE VOOR DIE EINDE VAN KWARTAAL 3** aan die leerders gegee word sodat hulle leiding met betrekking tot die keuse van die opdrag/tema mag ontvang en gedurende die **Septemberskoolvakansie met ONDERWERP 1** kan begin.

2. **TYDSTOEKENNING:**

ONDERWERP 1: VISUELE JOERNAAL/BRONBOEK

Praktiese prosesse/voorbereiding begin **drie weke voor die einde van KWARTAAL 3** en gaan voort tot in **KWARTAAL 4**.

ONDERWERP 2: FINALE PRODUK

Praktiese produk word slegs by die skool **gedurende KWARTAAL 4** vir 'n beraamde 24 uur (ten minste 12 uur maar nie langer as 24 uur) en slegs wanneer ONDERWERP 1 voltooi is, gedoen.

3. Dit word aanbeveel dat onderwysers **hul skool versoek om 12–24 uur** oor 'n aantal dae teen die einde van **KWARTAAL 4** en/of **gedurende die finale Graad 11-eksamen** vir die voltooiing van **ONDERWERP 2 (FINALE PRODUK)** te skeduleer.

Moontlike formaatverspreiding oor 'n aantal dae:

- 3 dae of 8 uur (8:00–16:00) [24 uur]
- 3 dae of 6 uur (8:00–14:00) [18 uur]

4. Hierdie praktiese eksamen bestaan uit EEN vraestel met **twee opsionele onderwerpe/temas**.

Leerders moet EEN van die onderwerpe/temas kies.

Dit word vereis dat die leerder aan die volgende TWEE dele van die vraestel moet voldoen:

- Die eksamen visuele joernaal/bronboek (ONDERWERP 1) **[50 punte]**
- Die eksamen finale produk (ONDERWERP 2) **[50 punte]**

TOTAAL: 100 PUNTE

5. Die leerder moet EEN van die volgende ontwerpkateregories kies:

- Visuele Kommunikasie/-Inligting en Digitale Ontwerp
- Oppervlakontwerp en Tweedimensionele Handwerkontwerp
- Produkontwerp en Driedimensionele Handwerkontwerp
- Omgewingsontwerp

GRAAD 11 KWARTAALBEPLANNER

✂ --- *Kalender om met die beplanning van praktiese datums en tye te help:*

SEPTEMBER 2016						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

OKTOBER 2016						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

NOVEMBER 2016						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Belangrike Kwartaaldatums:

- Ontvang Ontwerp V2 Prakties: **4–10 September 2016** (Week 36)
- Skole sluit (Kwartaal 3): **30 September 2016**
- Skole heropen (Kwartaal 4): **10 Oktober 2016**
- Graad11 Provinsiale eksamens begin: **26 Oktober 2016**
- Finale Graad 11 Praktiese eksamen – (12–24 uur): **(skole besluit)**

Voorgestelde Bronboek/Visuele Joernaal TAAKLYS:

☐ Opdrag	☐ Kleureksplorاسie/Stemmingsbord
☐ Dinkskrum	☐ Tipografiese eksplorاسie
☐ Collage/Bron/Verwysing
Materiaal/Fotografie	☐ Komposisionele sketse
☐ Konsepsuele ontwikkeling	☐ Finale skynvertoon/Diagram
☐ Tekeninge/Vorbereidende sketse	☐ Ontwerp in Konteks
☐ Media eksperimentاسie	☐ Etiket/Aantekeninge

HOU HIERDIE BLADSY SKOON

GRADE 11 UITSTALLINGSPUNT

Graad 11-leerders mag 'n hermerk van **PATs 1, 2 en 3** (ONDERWERP 1 en ONDERWERP 2) van KWARTAAL 1, 2 en 3 versoek:

- Kwartaal 1 – PAT 1 **(40)** visuele joernaal/bronboek en/of finale produk **(50)**
- Kwartaal 2 – PAT 3 **(40)** visuele joernaal/bronboek en/of finale produk **(50)**
- Kwartaal 3 – PAT 5 **(40)** visuele joernaal/bronboek en/of finale produk **(50)**

TOTAAL: 270 verwerk. na **70** (Uitstalling) + Besigheid in Konteks (3 x 10) **30**

Hierdie terugwerkende uitstillingspunt **(70 + 30)** maak deel uit van **25% van die leerder se jaar-eindpunt**.

'n Leerder mag 'n hermerk versoek op grond daarvan dat hy/sy:

- Die **visuele joernaal/bronboek** en/of finale produk **NA die nasien verstrykdatum** vir daardie Kwartaal ingedien het.
- **3 x Navorsingstake NA die nasien verstrykdatum** vir daardie Kwartaal ingedien het.
- Her-ingedien het deur **by te werk/verwerk het tot hul visuele joernaal/bronboek** ten opsigte van die kriteria gelys in **HERSIENE 2016 RIGLYNE – ONDERWERP 1**.
- Her-ingedien het deur **by te werk/herwerk het tot hul finale produk(te)** ten opsigte van die kriteria gelys in **HERSIENE 2016 RIGLYNE – ONDERWERP 2**.

NEEM KENNIS: As gevolg van spasiebeperkings en die Graad 12-uitstillingsvoorbereidings is baie skole in die Oos-Kaapprovinsie nie in staat om hul Graad 11-ontwerpe in 'n uitstillingsformaat vir 'n hermerk ten toon te stel nie.

HERSIENDE 2016 RIGLYNE

(INSTRUKSIES AAN DIE ONDERWYSER en LEERDER)

Die rubriek aangeheg aan hierdie opdrag is die voorgestelde merkrubriek wat **alle onderwysers en leerders moet gebruik** vir die nasien van ONDERWERP 1 en ONDERWERP 2 om **standaardisering met betrekking tot om merk vir alle skole in die Oos-Kaap te verseker**. Dit moet aan die einde van ONDERWERP 1 proseswerk in die visuele joernaal/bronboek geplak word.

ONDERWERP 1: PROSES (50)

- 1.1 As 'n opvoeder, **kan jy die leerders lei** in hulle keuse van onderwerp en tegnieke wat in ONDERWERP 1 gebruik word. Dit moet professioneel in 'n visuele joernaal/bronboek aangebied word (A3-formaat word voorgestel).
- 1.2 Die gekose eksamenonderwerp (OPDRAG/TEMA 1 of OPDRAG/TEMA 2) se **DEKBLAD** moet SLEGS uitgesny en in die werkboek/bronboek aan die begin geplak word.
- 1.3 Die leerder moet duidelik sy/haar voornemens/rasionaal/konsep aandui. Dit kan gedoen word deur middel van 'n **dinkskrum, miniatuur sketse of 'n geskrewe opstel (Rasionaal)**.
- 1.4 Daar word voorgestel dat alle verwysingsmateriaal **meegaande aantekeninge/notas het om deur skrywes, die voornemens van die leerder te ontwikkel**.
- 1.5 Moedig leerders aan om **van verskeie interpretasies gebruik te maak soos hulle die tema** in die vorm tekeninge van die lewe, oorspronklike (eie) foto's, beelde uit tydskrifte en koerante, voorwerpe wat gevind is, ens. **navors**. Dit kan kreatief aangebied/vertoon word en **sodoende erkenning van die waarde van uitleg en ontwerp binne die visuele joernaal/bronboek (Aanbieding) gee**.
- 1.6 Leerders se visuele joernale/bronboeke moet bewyse toon van voorbereidende sketse, geannoteerde tekeninge en navorsing op hulle verskeie bronne gebaseer. **Dit is belangrik dat hulle die oorspronklike verwysings-/bronne verpersoonlik deur hulle te teken en die skep van oorspronklike ontwerpe**.
- 1.7 **Direkte kopiëring van 'n beeld of ontwerp wat nie die leerder se eie is nie, sal streng geenaliseer word**. Dit is plagiaat en is onaanvaarbaar. **Die uiterste belang word geplaas op die proses van transformasie van die verwysings-/bronmateriaal**.
- 1.8 **Teken**, as die basis van alle ontwerp op skoolvlak, sal **swaar** as 'n bydraende faktor in die visuele joernaal/bronboek **geweeg word**. Leerders moet 'n verskeidenheid ontwikkelings-tekeninge (komposisionele rowwe tekeninge), asook tegniese vermoë vertoon deur goeie soliede tonale tekening(s) te verken.

- 1.9 'n "Finale" A3-tonale tekening is nie 'n voorvereiste nie, maar kan 'n leerder se tekeningprogram ondersteun as teken regdeur die visuele joernaal/bronboek van 'n swak gehalte is.
- 1.10 Die ontwikkelingsproses van **begin tot 'n voltooide finale skynvertoon** in die visuele joernaal/bronboek moet duidelik wees. Geen stappe moet ' oorgeslaan word nie. **Daar moet 'n duidelike gedokumenteerde reis wees.**
- 1.11 Aangesien ONDERWERP 1 (Proses) **dieselfde gewig** as ONDERWERP 2 (die finale produk) het, moet leerders **bewus gemaak word van dit** en genoeg tyd op beide spandeer om die belangrikheid van beide te erken.
- 1.12 **BELANGRIK VIR 2016:** Daar word vereis dat alle leerders **ontwerp in konteks moet wys**. Dit is die aanbevole rigting wat die vak moet volg. Hierdie stap behels die aanbieding van die finale produk in 'n 'reële' ruimte/omgewing waarbinne dit **kan funksioneer**.

Dit word sterk aanbeveel veral ten opsigte van **Oppervlakontwerp en Twee-dimensionele Kunsontwerp**.

Dit kan binne die visuele joernaal/bronboek deur tekening/collage/fotografie/digitale manipulasie of as 'n **geïntegreerde aanhegsel tot die finale produk** getoon word. Voorstelle sluit die plasing van produkte binne 'n skyn-binnenshuise omgewing; 'n buite-omgewing; op 'n kledingstuk/voorwerp (klere, meubels, linne, ens.) of interaksie met 'n mens (met die hand hou, ens.).

RIGLYNE VIR DRIE-DIMENSIONELE MAKETTÉ/PROTOTIPES

- 1.13 As 'n tekening van 'n driedimensionele ontwerp voorgelê word, moet **ortografiese diagramme** (vooraansig, booaansig, syaansig) sowel as 'n driedimensionele tekening ook aangebied word. **Metings** wat op skaal dui en die **monterings-instruksies** moet hierdie vergesel.
- 1.14 Leerders moet hul **keuse van konstruksiemateriaal** (hout, metaal, plastiek, *ilala*-palm, draad, papier, ens.) vir hul finale produk verklaar en verduidelik hoe **die eienskappe van die gekose materiaal** (sterkte, hardheid, taaiheid, buigsaamheid, weerstand teen korrosie, waterdigting, ens.) die produk ondersteun en sy funksionaliteit versterk.

HERSIENDE 2016 RIGLYNE

(INSTRUKSIES AAN DIE ONDERWYSER en LEERDER)

ONDERWERP 2: FINALE PRODUK (50)

- 2.1 Alle ONDERWERP 1-proseswerk moet voltooi word voor die aanvang van ONDERWERP 2. Die onderwyser moet tydens die finale produksie van die ontwerp (ONDERWERP 2) **hulp** aan die kandidaat **beperk** en **leerders aanmoedig om hul eie besluite** met betrekking tot hul finale prosesse **te neem**.
- 2.2 ONDERWERP 2 moet bewys van minstens 12–24 uur se werk wys. **Die onderwyser moet seker maak dat die uitset/produksie van ONDERWERP 2 is gelyk aan die tyd vir die voltooiing toegeken.** Tydsbestuur is noodsaaklik.
- 2.3 **ONDERWERP 2** werk kan **NIE by die huis gedoen word NIE** en kan **NIE uit die klaskamer geneem word NIE**. Tydstoedeling deur die onderwyser en tydsbestuur deur die leerder in hierdie verband moet toegepas en bestuur word.
- 2.4 Leerders moet 'n **graad van tegniese vaardigheid demonstreer** in die gebruik van 'n verskeidenheid van materiale en tegnieke wat gekies word. Dit is dus raadsaam dat leerders 'n **ontwerp in die ontwerp-dissipline wat hulle bestudeer het produseer**.
- 2.5 'n Finale tweedimensionele produk **MOET nie kleiner as A3-grootte** of verwant aan die werk wat A3-grootte produksie beloop (bv. 2 x A4) wees. Die grootte van driedimensionele ontwerp **sal afhang van die funksie van die voorwerp** wat gemaak word.
- 2.6 Ontwerpe moet **konteks** weerspieël. Verwys na **Nr. 1.12** van ONDERWERP 1.
- 2.7 Leerders se finale produkte in **digitale formaat** moet **voldoende handgelewerde insette bevat**. Oorspronklike tekeninge/collages moet geskandeer of gefotografeer vir hierdie doel wees. Oorspronklike ontwerpe moet in die visuele joernaal/bronboek teenwoordig wees.
- 2.8 Enige twee- of driedimensionele kuns ontwerp wat bloot gegrond is op handwerk prosesse soos découpage, ens. vir dekoratiewe doeleindes sal NIE aanvaar word NIE. **Handwerkprosesse moet gebruik word om 'n oorspronklike produk te skep**. Produkte moet **voldoende vaardigheid in tegniek/metode wys**. Leerders moet bewys, deur middel van hul finale produk, 'n **progressie van vaardigheidsontwikkeling** vanaf Graad 10.

HOU HIERDIE BLADSY SKOON

HERSIENDE 2016-ASSESSERINGSKAAL/RIGLYNE:

 --- Hierdie bladsy kan uitgesny en in die visuele joernaal/bronboek ingeplak word.

GRAAD 11 (NOVEMBER P2 PRAKTIES)**ONDERWERP 1: PROSES (VISUELE JOERNAAL/BRONBOEK)**

KRITERIA		
Uitdrukking van voorneme en rasionaal: (Konsepte/Kreatiwiteit) Denkprosesse; Stoot die grense van ontwerp; Kritiese en analitiese denke; Idee-ontwikkeling		10
Bewys van navorsing: Eksperimentering en eksplorasië van bron/inspirasië materiaal; Ondersoek		10
Tegniese vaardigheid: Vaardighede, uitvoering, eksperimentering en eksplorasië van media		10
Bewyse van gedetailleerde beplanning en aanbieding: Wys al die stappe en beplanning tot 'n finale ontwerp van die begin af, tot 'n voltooide finale skynvertoon; Probleemoplossing		20
	TOTAAL:	50

ONDERWERP 2: FINALE PRODUK

KRITERIA		
Kreatiwiteit/Oorspronklikheid/Interpretasie in terme van die konsep, funksie en oplossings wat relevant is vir die onderwerp. Kommunikeer dit effektief? Is die produk suksesvol/bemerkbaar/kontemporêr/relevant/slim/op tendens?		20
Bewyse van ontwerpdeelname: Interpretasie en toepaslike gebruik van die gekose ontwerp-elemente en beginsels		10
Tegniek en vakmanskap: Metode/Maak; Bevoegdheid in gekose materiale en tegnieke		10
Professionele aanbieding en tydsbestuur (12–24 UUR): Is dit volledig? Is dit netjies? Is daar nog areas waaraan aandag gegee moet word? Lyk dit of dit haastig gedoen was en onnet?		10
	TOTAAL:	50

HOU HIERDIE BLADSY SKOON

OPDRAG/TEMA 1:

BUITER SPACED

(BUITENSTE RUIJITE)

Die Barcelona gesetelde studio skep rekenaargebaseerde portrette vanaf beelde van die heelal. Die beelde word geskep deur die gebruik van pasgemaakte sagteware wat daartoe lei dat abstrakte portrette gespikkel word met sterre, heelalle, kosmiese stof en ander kosmiese materie.

HOU HIERDIE BLADSY SKOON

Tydens die 1950's het die ontwerp van argitektuur, motors en slimtoestelle 'n opwindende ruimtevlug-geïnspireerde estetiek aangeneem. Vervaardigers het motors met dekoratiewe stertvinne gebou. Belynde dakke en dinamiese kurwes het in geboue voorgekom. Strokiesboeke, TV-programme en meubels het komponente vanaf wetenskaplike ontleent. Logo's het steruitbarstings en satellietvorms geïnkorporeer, terwyl parallelogramme, vlerke en vry-vorm boemerangs sterk in grafiese advertensies na vore gekom het. Alhoewel hierdie ontwerpe ietwat verouderd lyk vandag het die nuwigheid en aantrekking tot die ruimte-eeu ons entoesiasme vir die toekoms aangewakker.

Sedert die '50's, na ses dekades van menslike ruimtevaart, is daar deurlopende ontdekkings en eksplorاسie van hemelse strukture in die buiteruim deur middel van deurlopende ontwikkelende en groeiende ruimte-tegnologie.

JOU TAAK:

Skep 'n ontwerp met leidrade vanuit die ruimte, wetenskaplike en die fassinerings van die mens met die heelal.

MODERNE RUIMTE-ONTWERP

	
<p>Die ontwerp en skep van 'n struktuur wat die klanke en roetes van 19 NASA satelliete wat huidiglik die aarde omwentel en monitor, is opgedra aan die Brooklyn-gesetelde studio, KCA. Die struktuur, bekend as die <i>NASA Orbit Pavilion</i>, is in 2015 ontwerp en in gebruik geneem deur NASA (<i>National Aeronautics and Space Administration</i>).</p>	<p>Ruimtestasie: Hierdie ikoniese koepelent voorsien staande ruimte vir 20+ persone en maak dit dus ideaal vir 'n eetlokaal of kommunikasie sentrum. Die koepelvorm verminder die windlading en die swaar stewige materiaal en pale verskaf sterkte en duursaamheid.</p>
 	
<p>Marc Newson het die kajuit en buitekant van die Astrium toeriste jet-ontwerp wat by die Paryse lugskou vroeër in die somer van 2014 gelanseer is.</p>	<p>'Ruimteskip II' onthul deur Richard Branson se maatskappy vir ruimte toerisme, Virgin Galactic. Onthul op 7 Desember 2009, met sy eerste toetsvlug op 29 April 2013.</p>

RUIMTE-ONTWERPE UIT DIE 1960's:

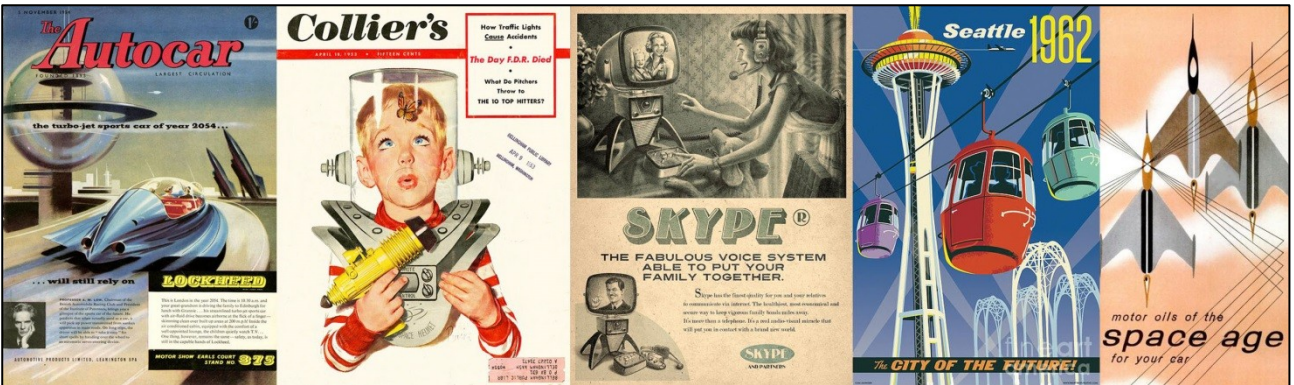
PRODUKONTWERP EN TWEEDIMENSIONELE HANDWERKONTWERP

PRODUKONTWERP EN DRIEDIMENSIONELE HANDWERKONTWERP

VISUELE KOMMUNIKASIE/-INLICHTINGONTWERP

OMGEWINGSONTWERP

HOU HIERDIE BLADSY SKOON

OPDRAG/TEMA 2:

BOUSTENE

Daar is baie elemente wat jou ontwikkeling as individu beïnvloed. Hierdie elemente wat jou gevorm en gegiet het, het bygedra tot jou unieke groei en ontwikkeling.

Soos 'n pottebakker 'n bal klei druk, knie en vorm en versigtig verwerk tot 'n vorm met sy hande, met behulp van gereedskap voordat dit gebak word, so ook moet jy ook daaraan dink dat jou lewe gevorm word deur bydraende elemente wat insluit jou onmiddellike omgewing, geografiese opvoeding, resie, belangstellings, onderwys, vriende, familie en lewenservarings.

Jy is 'n produk van jou eie lewensreis tot dusver. Soos vir alle produkte is daar ontwikkelingsprosesse of stadiums wat uiteindelik lei tot 'n eindresultaat. Hierdie produkte is heel waarskynlik vervaardig en gevorm deur insette van 'n verskeidenheid bronne, produksieprosesse, vervaardigingstelsels en individuele dele wat bygedra het tot die skepping van die totale geheel.

JOU TAAK:

Skep 'n ontwerp wat jou lewe as 'n reeks individuele boustene/gebeure/onderdele/prosesse uitstippel en jou identiteit reflekteer. **Dokumenteer laasgenoemde in 'n interessante en kreatiewe wyse** as 'n reeks van aparte bydraende eenhede.

HOU HIERDIE BLADSY SKOON

